



Quan de greu sentiment mon cor sospira
jab quin goig polsaré la meva lira
si suran per las cordas sols notas de tristor?
Iserá mon cant mirall d'una alegria
que no puch expresarvos en eix dia,
estant de dol qui os guarda fidelitat y amor?

Enfront de la Salém pér Deu triada
ab crú gemech y tétrica mirada,
clamava un Sant Profeta, preveya jorns fatals,
com gemego avuy jo devant d'Espanya

mentres viu en lo nombre d'estats artificials.

Si Espanya vol saber lo que avans era,
quan l'ombra de sos llors l'Europa entera
cubría benfectora, dant lleys al Univers,
donant una mirada á Catalunya
veu la ma de sos fills que l'eyna empunya
y 'ls catalans avansan aymants de sòs debers.

Si en ple regnat del cínic centralisme
que ab nom de llibertat es despotisme,
com Irlanda y Polonia, no es Catalunya al fons
¿qué no seria Espanya si veniau
y, com en jorn solemne prometiau,
per Vos tots recobressim los furs y tradicions?

Per guanyar dels tirans las caixalàdas
altres regions estan ja despulladas
lo pa donant los pares y 'ls fills la seva sanch
y á la Patria robant l'honra y grandesa
com més va més s'hi arrapa y ab vil feresa
rosega sas entranyas lo més horrible cranch.

Acaban de llevarli la fé santa,
se reb ab mil sarcasmes la complanta
del Delegat de Cristo á un exòtic govern;
enseims que 's pert la fe 's perden las illas
y lleys, del crim y tiranía fillas,
poguent se un cel Espanya, la fan verdadé infern.

Lo Regimen perdut que la fé 'ns mina
que tolera, permet y patrocina

de temps la guerra sorda permet contra 'ls carlins:
si un lliberal cants contra Déu entona
sas malvestats l'impunitat corona;
mes si gosem queixarnos, no 'ls faltan may butxins.

Catalunya está tipa ja de veure
que, poguent ser Senyora, s'ha d'ajeure
tot' hora com esclava; sos fills apunt estan,
perque quan toqui l' hora en son rellotje
pugan confondre al enemich ferotje
com feren en las penyas del Bruch y á Tetuán.

Si en molts esprits lo patri amor s'apaga
ja qu'encar hi ha llevor d'una nissaga
que ha servat, mentres viva, caliu d'un foch ardent,
feu que 'ls pobles al rebre sá alienada
escombrin tots la lliberal llopada
al crit de Jvia foral tocant á somatent.

Llavors... en lloch de da 'ls l'amarch brevatié
qu'hem hagut de tastar en l'esclavatje
perque no 'ns amenassi l'esdevenir més foll,
si 'l fusell de 'n Llörens en la destrossa
deixés pel camp de Mart alguna brossa,
també sabrém clavarlos bon cop de fals al coll.

Matem al escorsó que 'ns enverena
y una volta 'ns trovem lliures de pena,
refeu lo casal nostre, deu vida á las regions;
y 'ls catalans serán vostra esperansa
reconquerint sos drets ab gran gaubansa
sent com germans las barras, las torras y 'ls lleons.

Llavoires portareu comtal corona,
llavoires jo os daré l'enorabona
perque 'l trono que os toca tindreu ab tota lley,
y, quan celebrareu lo vostre dia
os felicitaré ab plena alegria,
sent ma divisa 'l lema de «Deu, la Patria y 'l Rey».

A. T. G.

AL SR. DUCH DE MADRIT

Senyor: Al arrivar una volta més, en el rellotje del temps, el dia del Sant de V... Lo MESTRE TITAS vos envia felicitació valenta y entussiasta, posantse de nou á las ordres del....

Posada la noble ciutat dels Comtes en estat de guerra pels despòtichs governs que sufrim, regnant sobre la trevalladora Barcelona la tiranía més brutal y, amordassada nostra boca per un sistema que està en sas agonis, no podrém, Senyor, dirvos aquí tot quant sentim y pensém (que es lo que hem sentit sempre y lo que penséu Vos) perque, en nom de la llibertat, fins del dret de queixarnos se 'ns priva, y de plorar, nous Jeremias, las tristesas immensas d'una Patria sens ventura.

Miréu, Senyor, l'estat d'Espanya. Al un cantó la industria, el comers, la agricultura, la ciència, l'honra y la dignitat, covertas de runas venerables; y

A l'altra part els butxins, els culpables, nostres arruinadors morals y materials, burlant-se del poble y de la Providència entre jorns de plaher y orgías abominables, y escupint ab desprecí sobre las runas de lo que foren, al compàs del drinch del or que treuen de las arcas públiques;

El passat es negre; el present es horrible; el pervindre espanta. Aquella llumaneta que allá, lluny, s'ovira entre las negruras de tempestats seguras, serà, Senyor, els principis de la aurora desitjada d'un dia venturós, ó està destinada á apagarse, á apagarse, com s'apaga allá á la fantasia la somrosada aparició d'imaginarias ilusions?

Catalunya, Senyor, vos espera; Catalunya, Senyor, vos desitja; Catalunya, Senyor, està espoliant la gloriosa bandera de Sta. Eularia, signe de la Fe catalana, de las llibertats cristianas, del valor de nostre poble. Quan al voltant d'aquesta bandera sagrada sia hora d'escombrar als déspotas y de proclamarvos á Vos, y ab Vos las llibertats de la Patria, no 's creuerá de brassos....

LA REDACCIÓ.

UNA DE LAS VISITAS que actualment solen ferse al senyor Titas

Deu lo guard; Sr. Mestre, un servidor, encare que so un home sense por, de la seva bondat desitjarà rebre instruccions per si vingués un dia que un lladregot entrés á casa meva sense dirme res.

—Per poguerte donar millor contesta, permet que 't fassi la pregunta aquesta: ¿creus tú qu'ets bon carlí?

—Jo estich ben cert que si.

—Donchs, digam quinas eynas tens á casa.

—Tinch dos punxons, martells y hasta una espasa.

—Y per sobre, ¿no hi portas res á sobre?

—Si jo no fos tant pobre pudé hasta 'm comprarfa un ganivet dels que van á ralet;

pro are la ballo magre y en lloch de vi; tinch de gastar vinagre.

—¿Pagas contribució?

—Lo qu'es per are no.

—Donchs ves en nom de Deu y estigas cert que si acas algun lladre un dia 's pert no vindrà á buscarlo á casa teva.

Els ja saben molt be la missió seva y robarán cabassos d'or y plata mes aviat que un tros de xacolata.

Per consigüent reposa y estarás mes tranquil tu ab poca cosa

que aquells que tenint molt senten que 'ls crida un malcarat: «diners ó be la vida.»

—Pro ges cert alló que dihuem de que ab l'esquena dreta n'hi ha que viuhen menjantse lo millor que 'l devant trovan y en nom de la ley roban?

—¿Qué dius? Calla per Deu, que si 't sentian com qu'ets tant pobre prou t'agafarián.

—Donchs, bueno, callaré: mil gracias, Sr. Titas, pàssio be.

—Ahl escolti, 'm descuidava.

Aquest dia 's parlava en una reunió que si Don Carlos

als catalans assegurés donarlos complerta autonomia,

Catalunya festívol 'l rebría com lo llibertador mes benvolgut que trencara 'l jou d'esclavitut.

—Y tu no vas respondrels ben aviat lo que Don Carlos sempre ha declarat, lo que feu demostrant sentiments nobles quan jurá 'ls furs dels pobles que guardan com Vasconia una memoria que cubreix lo seu nom de justa glòria?

Haurías pogut ditzos que si encare Espanya te un govern que l'aclapara no es pas la culpa sols dels castellans, perque hi ha uns catalans qu'en lloch de dur tal nom se fan dignes del odi de tothom.

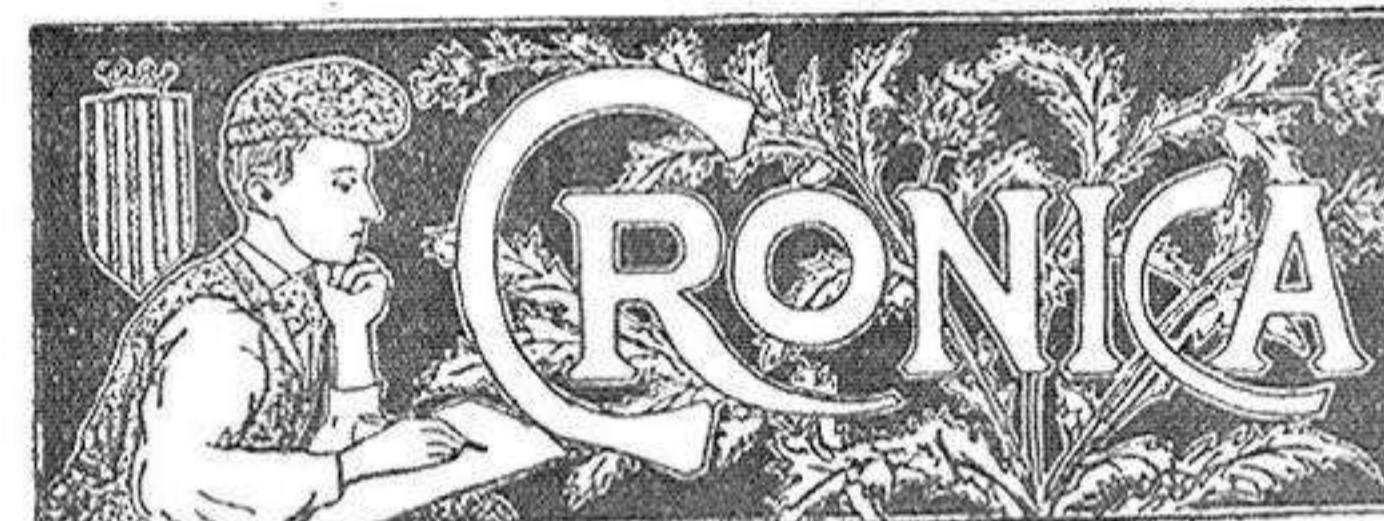
Aquests son los vils que nit y dia dins la masoneria trevallan per quitar la fe y 'l pá al poble català.

—Me vol doná una escombra per treure aquesta trepa y mala sombra?

—Te un garrot perque entenguin la rahó.

—Está be. Sr. Mestre, estigui bo.

CARLOS RIUBROGENT.



No 's pot hablar del Bando;
y no hay otro remey que anar tirando.
¿Y 's pot hablar d'embargos?... ¡Ay, lo entiendo!
y vamos anduviendo...

CERTAMENS DE “Lo Mestre Titas”

Al obrir el primer Certamen, ho varem dir clar. Nostre si es doble: donar peu á la joventut estudiosa á que comensi á exercitarse en la propaganda dels nostres ideals per medi de la ploma, y escampar entre 'l poble las obras premiadas, que, sent sencillas y populars, constitueixen un dels medis més practichs de propaganda carlista.

Els resultats, com esperabam, han correspost á nostras esperansas. Cinquanta dues composicions varen aspirar al premi del primer Concurs, dominant entre 'ls aspirants l'element jove, pel qual varem obrirlos. Y si bé alguns d'ells eran defectuosos en la forma, més que en el fondo, esperém que no deixaran la ploma, pera aixís perfeccionar poch-á-poch, únic medi que resta al element obrer, que era el que dominava entre 'ls aspirants al premi. Vingueren també á donar forsas á nostres Concursos, escriptors tant conegeuts com l'anich Roger de Lluria, l'illustrat sacerdot Dr. Raset, y tants d'altres personatges importants, quals noms se llegian entre las ratllas de sos magnífichs treballs, els quals (si val á dir la veritat) pecaban de filosófichs y massa científichs.

El segon Concurs, pera premiar una poesia dedicada á Carlos VII, ha tingut també un èxit dels franchs. Més de 25 composicions poèticas, verdaderament poèticas algunas d'elles, han optat á las 25 pessetas, que pels poetas son, regularment, 25 trossos de glòria.

Continuant nostre proposit obrim avuy el Tercer Concurs, esperant nos secundarán nostres amics, y, sobre tot, que hi pendrá part l'element escolar, ja que, overt 'l curs, se 'ls presenta ocasió de probar sus forças en las lluytas periodísticas y literàries.

Lo MESTRE TITAS obra, en conseqüència, el Tercer Certamen pera premiar la millor dècima que contesti á la quinteta que segueix:

Per agafà als lliberals
(quina colla d'animals!)
de tots nostres mals culpables,
y el seu merescut donals,
quins tormentos son aplicables?

1. Al autor de la dècima premiada se li regalará un magnífich rellotje de butxaca y se li publicarà lo retrato á Lo MESTRE TITAS.

2. Si val la pena hi haurà accésits.

3. S'anirán publicant totas las dècimas que 's vaigin rebent, con tal de que, poètica ó moralment, sian publicables.

4. Se publicarà 'l nom dels autors premiats ab premi ó accessit, no així els dels demés, que serán cremats avants d'obrirse 'l sobre.

5. Los treballs serán enviats en sobre rigurosamente clos y absolutament anonims. Lo nom del autor anirà en un altre sobre, també tancat, portant los dos sobres un lema ó contrasenya.

6. Los treballs s'admeten fins el 20 de Desembre d'aquest any.

7. Direcció: Molas, 24, entressol, 1.^a



Car lector: lo llapis roig pretén ferme torná boig.

A D. CARLOS VII

EN LO DÍA DEL SEU SANT

Si en Espanya no galeijen
los canons aqueixa diada,
si la ensenya desplegada
no veyém dalt lo turó,
es qu'el Rey fa economías
per quan soni el toc de guerra,
per quan vingui á nostra terra
á clavar lo seu penó.

Eixa pòlvora que 's llansa,
nostre Jefe vol guardarla
per quan tingui de gastarla
per batre als lliberals,
y com qu'el temps s'aproxima
y l' hora felís s'acosta
vol donarne grossa embosta
á cad'un dels seus lleals.

Gala farém aleshores
sens llansar la pòlvora en galas;
la gala serà de balas
y aixís s'aprofitará,

puig qu'Espanya necessita,
si vol ser com avans era,
fer gala d'eixa manera,
que si no, no 's salvará.

Reteniu, Senyor, la pòlvora,
reteniula, que no 's passa;
de pòlvora may n'hi ha massa,
may ne sobra pels fusells;
son olor als braus anima
y fa bategá als cors nobles;
son olor engresca als pobles
y aixeca als joves y vells.

¿No val molt més qu'eixa gala
tol lo qu'Espanya os envia,
la Patria que ab Vos confia
y á Venecia envia el cor?
¿No valen més que la pòlvora
las cartas qu'els lleals escriuen,
las lletras, Senyor, que us diuen
que va ab elles nostre amor?

Si aqueix any vos felicitan
los carlistas lluny d'Espanya,
feu, Senyor, que una campanya
vos acosti á nostre llar.
Estém promptes á seguirvos
y per Vos la sanch donarne;
no heu de fer més que manarne
puig ja es hora de triomfar.

FLOR DE SANCH.

Táctica de Infantería

Ha passat á la Audiencia el procés incoat ab motiu de la publicació d'aquesta obra.

Creyém que la Justicia no 's doblegará per res, y prompte podrém ferne una nova edició.

Alabat sia Deu, y quant perseguits som!
Pero tot te fi en aquest mon.



¿No han sentit els catacrechs
quan ens han fusellat els espetechs?

ANTICLERICALISMO

CAMPAÑA ODIOSA

Lo que sucede pasa los límites del escándalo. No se contentan los sectarios con profanar las placas del Sagrado Corazón y arrancarlas con saña de las fachadas de los hogares cristianos, é imponerse en el Estado liberal, que es un Estado de imbéciles y malvados, cobrando el barato en todas las manifestaciones públicas, no le basta desahogar su bilis en meetings y parrandas populacheras donde se escarnece la moral, la religión y el sentido común... La cloaca necesita mayores respiraderos, y en efecto, los busca y los encuentra en la prensa.

Es un fenómeno singular y característico de estos tiempos, como lo es de todos los en que surgen revoluciones sociales... Los periódicos republicanos, tanto de Madrid como de provincias, sin duda obedecen á una consigna y siguen una

pauta de antemano trazada. Parecía natural que trabajasen por la república, que la defendiesen, que organizasen sus huestes y afilasen sus armas revolucionarias, ya que las legales son armas de comedia, para volvemos á los tiempos en que la virgen democracia se prostituía al mejor postor en el altar mismo donde iban á rendirle homenaje sus adoradores... Todo eso era lógico, natural, humano. Todo estaba dentro del fin que los periódicos que se llaman republicanos persiguen.

Pero no es así. De nada se ocupan los tales periódicos menos que de eso. Su empeño principal, su comidilla, su labor de todos los días, es atacar á la religión y al clero de una manera canallesca y socísima, inventando las más absurdas patrañas y los más horrendos disparates. Hay días en que *El País*, periódico republicano, no dedica á la política ni un sueldo, y en cambio trae tres ó cuatro artículos anticlericales, uno contra algún Obispo, otro contra algún sacerdote y otro contra algún convento de monjas. Y si no son tres artículos, son cuatro ó cinco, porque á los citados suele añadir un cuarto contra la Nunciatura y el Nuncio, y un quinto contra los jesuitas, que son su pesadilla y su tormento.

Sin duda, ese camino le produce buenos resultados para la propaganda del perro chico, porque el tal periódico se vangloria de su campaña, alardeando de que tiene entre el Clero más lectores que la misma prensa católica.

Y no hay que decir lo que inventará y exagerará y calumniará la exaltada imaginación de los energúmenos que tienen á su cargo el negociado eclesiástico en *El País*. Son dos infelices eclesiásticos renegados y réprobos, que fueron á la esquina de *El País* á desaguar sus odios contra la Nunciatura y el Clero. Para ellos no hay obispo bueno, ni canónigo honrado, ni jesuita decente, ni convento honesto, ni sacerdote de alta posición que cumpla con sus deberes. Todo es podredumbre, todo prevaricación, todo bafosía, todo mentira. Es decir: una sola verdad hay para ellos en la Iglesia española, una sola mitra honrada, un solo personaje digno de sus loores: el Cardenal Arzobispo de Toledo. ¡Nunca repararán esos impíos la horrible ofensa que hacen al Cardenal Primado, suponiéndole digno de sus elogios!

Pero la baba que destilan, va manchando hábitos eclesiásticos de Prelados, uno á uno. Primero, es el venerable Arzobispo de Sevilla; otro día, es el dimisionario de Pamplona; otro, el Arzobispo de Granada; otro, el de Cuenca; otro, el de Sión; otro, el de Córdoba; otro, el ultrajado Obispo de Tuy. Y eso sin contar con que á todas horas y con cualquier pretexto, entre el desfile de dignidades eclesiásticas de la Rota y de la Nunciatura y de las parroquias de Madrid y dignidades de provincias, aparece casi siempre la injuria abominable contra nuestro amantísimo Prelado el venerable Arzobispo, Obispo de Madrid, honrado con honra singular por ser el blanco predilecto de los odios de la canalla.

Asco da leer esas inmundas recriminaciones, y fuera en nosotros injuriar á los atacados, tratar de defenderles; pero eso callamos todos los días; por eso no queremos manchar las columnas de *EL CORREO ESPAÑOL* haciendo cargo de esa sarta de ferores y rufianescos dictieros que la pasión inspira á los autores y la codicia aconseja á los empresarios. ¡Calumnia, que algo queda!

Mas si esas cosas se permiten en un Estado que se llama católico; si no hay en el Gobierno un bozal disponible para los difamadores, bueno es que conste para que hasta los sordos oigan y los ciegos vean, qué clase de catolicismo es el de nuestros poderes y nuestras instituciones políticas. Y que vaya aquí enérgica con todas las energías del alma nuestra protesta solemne, la protesta de estos católicos, que si, por llamarse carlistas merecen el desdén de muchos miembros del clero, están siempre con sus periódicos, con sus juntas, con sus círculos y con su fuerza, dispuestos á defender á los calumniados e injuriados, volviendo por el honor de la Iglesia, de quien son y quieren ser por la gracia de Dios, mientras la vida les durase, humildes y amantes hijos.

ENEAS.

Madrid, 21 de Octubre de 1899.



Com llegislavan los republicans: "El diputado Díaz Quintero: 'Yo me rebelo contra esa superchería que se ha cometido aquí, cogiendo desprevenidas á las oposiciones. Es una manera indigna de traer los proyectos por sorpresa'. El vispres. Sr. Pedregal: 'Es un punto resuelto por la mesa.' El Sr. Díaz Quintero: 'Me opongo, porque hasta en eso hay superchería, porque yo soy de la mesa y no se me ha consultado.' (Grandes murmullos). 'Yo tengo el deber de decir la verdad, y ruego á la mayoría no se deje llevar por la sorpresa, puesto que aquí no se cumple el Reglamento.' (Diario de Sesiones del Congreso. 1874)."

"Señores: Una Asamblea que consume una mañana entera en esas personalidades; una Asamblea que consume una mañana en desgarrarse de esta suerte, mientras el enemigo avanza (*els carlistas*); una Asamblea así, está condenada á desaparecer hoy y á tener mañana la reprobación universal". (Castellar, id., id.)

"La atmósfera está cargada como jamás lo estuve. La Cámara constituyente ha sido un foco de desastres para España." (Del periódico *La República*)."

FILIPICA TERCERA al deiceble SURSUM CORDA

No puch ja aguantarme més:
no 't volia aná al darrera,
pro vinch á darte un revés
perque vegis quant cert es
que «qui espera 's desespera».

Diuhen: «á sants y á minyons
no 'ls prometis que no 'ls dons»;
pro, tu, veig que no 't vols moure
y escoltas com qui sent ploure
los meus prechs y 'ls meus sermons.

No pots pas are escusarte,
(á no ser que sias mort).
¡No has enviat ni una carta!
¿Qui de modos va ensenyarte?
¿Qui t' ha fet fer tant lo sort?

Dorminte sobre 'ls llorers
y no escribint en lo TITAS,
nos fas quedar mentiders,
de dropo fas los papers
y de gandul t'acreditas.

LO MESTRE diu de sa part
que 't teu silenci ha sigut
digne d'un ximple y eobar;
y per guanyar lo perdut
diu que casi ja has fet tart.

Doncas, ja sabs lo que 't toca,
li has de demanar perdó
ab la ploma ó ab la boca;
y per si l'esmena es poca
diu que te apunt lo bastó.

LO NUNCI DEL CANYET.



Bernat y Campà, Vich; li queda abonat en compte tot lo que vostés diuhen.—J. Pallarés de Mataró; abonat en compte lo que 'ns envia.—J. L., Girona; servids 10 T... —M. B., de Reus; 10 T... —P. A., Palma; servits los 10 folletos, y 5 «Catalunya Autònoma».—C. V., La Granada; rebut carta ab sellos, está conforme.—J. V., de Sant Martí de Maldà; rebuts los sellos.—Ll. F., Malgrat; cumplert son encàrrecs.—J. C., Olesa; efectivament son 6'20 ptas. lo que adeuda.—J. B., Seu d'Urgell; se farà tal com vosté diu.

Establiment Tipogràfic Casanova, 13; Barcelona.

LA DEMOCRACIA

(Trevall premiat en lo primer Certamen obert per "Lo Mestre Titas")

A tall de prólech

Consti á tots los que per aquests fulls de paper se dignin passar los ulls, que, al acudir al inspirat Certamen, ab tant acert proposat per lo benemerit MESTRE TITAS, y obtar al premi, per aquest ofert, al millor trevall que, en concepte del Jurat calificador, sigui digne de tan alta recompensa, no mou al autor ni ideas d'ambició, ni afanys de vanitat: si tal te pensas, tú, qui vulga que siguis, qu' això llegeixis, esquinsaho y llensaho honi may més ho puguis veuler.

L'amor, lo cult, diré millor, que en vers lo gran partit catòlic tradicionalista espanyol sent qui això escriu, es l'únic que impulsa á son autor á escriure quatre consideracions popular-síosòficas sobre l'tant discutit assumptu de la democracia, posant aixís una vegada més sa pobra intelligencia y son escàs valiment al servay de la Causa noble de Deu, la Patria y 'l Rey, per la qual ha sacrificat ab gust tot quant ha sigut necessari, y sacrificará, si es precís, la sanch que té oferta, si arriba l'hora de la reivindicació del dret y de la salvació d'Espanya.

Dit això, que may està de més, siam permés exposar que, donant un sentit altament popular á aquestas pobres ratllas (dolentes com tot lo meu), deixaré apart tota classe de galas oratorias, formes retòricas y elegancies d'istil, que puguin portar confusió al cervell dels quins me llegescan, usant sols la senzilla naturalitat del que no escriu per un congrés, ateneu ó academia, sino pel poble, pel poble tan escamat, castigat, despreciat y osés per las retòricas dels polítichs liberals, y per la gàrrula fraseología de quatre vividors, que sens ofici ni benefici viulen á l'esquena del pobre poble enganyat per masons y parlamentaris.

Deu nostre Senyor, vulla inspirarme, pera convencer á tots de que la democracia liberal, com á filla d'una mentida filosòfica, es una falsetat abominable, que si be mirada de lluny sembla seductora y hermosa, al tocarla es sols un poch de pols asquerós qu'embruta y taca, com la pintada papallona qu'al volar per l'espai sembla ramellet de rosas ab alas de nacar, y al agafarla y estrenyerla en nostras mans se converteix en lo repugnant pols de fossar, negre y pestilent; y pèra portar al convenciment la veritat, que sols la democracia cristiana, filla del Evangelí, predicada per Jesús y ab sa sanch sellada en lo cim del Gòghota, es la que pot fer felis als pobles, al aplicularia mans ungidas, á la política, art de governar com Deu mana, y no medi de viurer com lo dimoni vol.

Siaume, donchs, atents, y supleixi ma deficiencia y nul-litat, vostra il-lustració y saber.
Y rebeu tots, ab aquest pobre trevall l'afecte y l'estima de



En Manel Roger de Lluria

Guanyador del premi
en el primer Certamen de Lo Mestre Titas

L'AUTOR.

Deu Creador en la plenitud de sos atributs y de sus excellencias, y per lo tant, lo dogma catòlic, contra 'l que s'estrellaran, com pobla goleta en las fortas rocas de la deserta costa, las estúpidas herejías dels enemichs de la fé y de l'Iglesia, pérque per ellas vetllá y vetllará sempre 'l Deu del amor, y pérque las portas del infern no prevaleixerán contra d'ella, pérque Deu no pot enganyar-se ni enganyarnos y aixís ho té promés.

Es també gran per sus conseqüencies? Examinemho.

III

Sas conseqüencias religiosas, políticas y sociales

Gran hem vist qu'era per son si y per son origen la democracia cristiana. Are 'ns toca examinarla baix lo punt de vista de sus conseqüencias religiosas, políticas y sociales.

Respecte al primer punt me permeto creure que donant aquí per reproduxit quant hem deixat indicat en l'anterior capítol, quedan demostraadas la bondat y excel-lencias de la democracia en lo concepte religiós.

Es igual gran en lo polítich?

Hem de partir del sonament que tota qüestió política n'entranya una altra de religiosa, y de que la política deu estar supeditada á la Religió, com la filla á la mare, tota vegada que es innegable la superioritat d'aquesta sobre d'aquella, ja que 'l si ultraterrestre del home es sa salvació, y 'l si de la política es sols lo relatiu benestar dels pobles y dels Estats, y per lo tant, si las lleys políticas d'un poble no estessin en harmonia ab los principis religiosos, mal podrían los creyents d'aquell estat conciliar sos deberes ab Deu y ab lo César.

Per consegüent, l'excelsitud de la democracia cristiana que adorna 'l front de la mare, com real diadema, més brillarà voltant lo rostre de la filla, y per tant, si bonas y saludables son las conseqüencias religiosas de la democracia, saludables y bonas serán las políticas, pérque una mateixa causa no pot produhir efectes distints, ni poden ser aquests superiores á aquella.

La democracia cristiana ensenya al Rey que no es per ell lo poble que governa, sino que 'l primer es pel segón, y abdós per Deu; li ensenya que no pot disposar de sos súbdits despòtica y brutalment, sino que son sers racionals com ell, germans seus, que com ell tenen un' ànima que salvar; que 'ls deu dirigir pera son major bé temporal y etern, y que las lleys que dicti y els actes que fassi han de ser inspirats per la caritat cristiana.

Y si això ensenya als governants la democracia cristiana, quin home hi haurá que no la beneheixi ab tot son cor?

Lo petit, lo súbdit, aprén d'ella á ser sumis y respectuós ab lo poder, á mirarlo com á pare y no com á tirá, á respectar als seus superiors d'un modo afectuós, á veurer que está enllassat ab lo poder no ab cordas que l'assassinan, sino ab llas amorós que 'l deté en sos crims, que 'l socorre en sus necessitats, que vetlla sempre per ell.

Y si això aprén lo petit de la democracia, quin poderós pot rebutjarla?

Gran es, donchs, no solament per son si, sino també per son origen, no menys que per sus conseqüencias religiosas y políticas.

Examinem ara las socials.

Està encare per resoldre lo pavòrós problema social; lluytan encare despiadadamente lo capital y 'l trevall; l'amo y 'l jornaler son dos enemichs irreconciliabls; la mà del amo alsa la tralla sobre 'l rostre del esclau, l'obrer aixeca son bras venjatiu llenant la bomba incendiaria, l'anarquia brama, lo socialisme amenassa, y la societat entera sembla 'l cràter d'un Vesubi y la boca d'un Etna.

¡Ah! es que no coneixen la democracia cristiana, es que no escoltan sa veu amiga, es que rebutjan sa influència salvadora.

MANEL ROGER DE LLURIA.

(Seguirà en lo pròxim número).